

Մոսկվայի հայ համայնքին անհրաժեշտ ուժադրությունը չի դարձվում

Տարեց մոսկվայից սիրով ու ջերմությամբ են հիշում Մոսկվայի հայ մշակույթի տունը, ուր տարբեր առիթներով հավաքվում էին, բնական, գրուցում, հիշում իրենց արմատները: Կային ավանդույթներ, ազգանդանոս գործին նվիրված նշանավոր մարտիկ, կար ազգային ոգի:

Թվում է սասանայկների ընդմիջումից հետո, երբ ժողովրդավարացման ընթացքի հետ մեկտեղ տայնաններ ստեղծվեցին ազգային զարթոնի համար, մոսկվայի հայերն արագ կվերածնեն մոտազված ավանդույթներն ու կհիմնադրեն նոր կազմակերպված հայ համայնք: Առավել եւս Հայաստանում ու Ղարաբաղում տեղի ունեցող բուռն իրադարձությունների ազդեցությամբ ներքին: Սակայն...

«Վերակառուցման» արհմեղին Ռուսաստանի մայրաքաղաքում իր տեղ ստեղծվեցին զանազան հասարակական, լուսավորչական, մշակութային, ֆաղափական եւ այլ միավորումներ, որոնք զգալի աշխատություն մեջրին հայ կյանքի մեջ: Սակայն այդ բոլոր միավորելու եւ միասնական հայ համայնք ստեղծելու բոլոր ձեռնարկումները ձայնալուծվում էին:

Անցյալ տարի նոյեմբերին ազդարարվեց, որ վերջապես, մեծ ջանքերից հետո, հանդիսավոր տայնաններում հոյակավոր է Մոսկվայի հայ համայնքի վերածնունդը, ստեղծվում են նրա դասերական (օրինական) ղեկավար մարմիններն ու կառուցվածքները: Նրան անդամագրվեցին հայ գործին նվիրված մարտիկ՝ ռազմավորված իրենց ժողովրդին օգտակար լինելու ազնիվ ձգտումով:

Բայց անցած ժամանակը ցույց տվեց, որ այս կազմակերպությունն էլ հսկայական դժվարություններ տիտի հաղթահարի համաֆաղափային դասերում համար: Ինչո՞ւ: Ինչո՞ւ հայերիս չի հաջողվում գտնել մեր հայրենիքի համար ծանր այս

ժամանակներում միավորվել ու առավելագույնս գորակից լինել նրան: Եւ երբ այս առնչությամբ հանդիպեցի համայնքի ղեկավարների հետ, ներկա եղա նրա խորհրդի նիստին, տեսա, որ այս «համալսարան» հարցը նույնչափ մտահոգում է նաեւ նրանց:

«Իրոք էաս հիվանդագին է անցնում հայ համայնքի վերածնունդը, ասում է համայնքի խորհրդի նախագահ, Ռ-Գ Գիտությունների ակադեմիայի քրդակից անդամ, Մոսկվայի ղեկավար համալսարանի մեխանիկայի ինստիտուտի սեօրեն, ՀՀ Գերագույն խորհրդի դասգամավոր Մամվել Գրիգորյանը: Մոսկվայում դասերանդեսը բնակվում են մոտ 50 հազար հայ, ընդ որում տեղի հայությունն աչի է ընկնում մեծաթր բարձր մակարդակով. մեծ թիվ են կազմում գիտնականները, բժիշկները, արվեստագետները եւ այլն: Քաղաքի տեսնական կյանքում էական դեր են խաղում հայ բիզնեսմենները, կոմերսանտները, տեսնագետները: Բայց ողբերգությունն այն է, որ ամբողջախորությունն արել է իր սեւ գործը, եւ հայերի զգալի մասը բարունակում է կրված մնալ ազգի խնդիրներից, Հայաստանից: Չգացնել է տալիս նաեւ մեր «անհաստատական» քննվորությունը: Քիչ չեն նաեւ այնտիտի, որոնք արտաքին ակտիվության տակ միայն ինքնահաստատում են փնտրում, տառադում են առաջնորդ դասնալու մարմաջով»:

Համայնքի ղեկավարների մեջ կա նաեւ մի այլ մայնություն, որ խորհելու տեղի է տալիս: Նրանցից ոմանք այն կարծիքն են, թե ինչո՞ւ են Մոսկվայում, այնտես էլ, ինչո՞ւ են արտօրինակ քվա, Հայաստանում կան ֆաղափական ուժեր, որոնք բախազրգոված չեն Մոսկվայում ուժեղ հայ համայնքի գոյությունը եւ տարբեր ձեւերով խանգարում են նրա գործունեությունը: Եւ եթե տեղի որոք ֆաղափական ուժե-

րի հակազդեցությունը կարելի է բացատրել, աղա դժվար մարտելի է նման մոտեցման առկայությունը Հայաստանում: Թեեւ հայերն է, որ մի ժամանակ այնտեղ բացատրական տամադրություններ կային ուսնահայության նկատմամբ, իր դուր ողջացած ու ուսաստեր եւ, ակտիվորեն չեք մասնակցում մեր բարձրանը եւ կխանգարեք Ռուսաստանի «լծից» ազատագրվելու ու անկախանալու մեր կողմնորոշմանը: Արդյոք հիմա՞ էլ կենտունակ են նման հայացքները:

«Համայնքի դեղս Մոսկվայում Հայաստանի կառավարության մեական ներկայացուցչության վերաբերմունքը մեր նկատմամբ այնքան տան է, որ կամա թե ակամա մնանում եւ, որ դա ղեկավար ֆաղափականություն է, ասում է համայնքի վարչության նախագահի դասերականաբ Գեղամ Խալաթյանը: Եւ խոսքը չի վերաբերում անհաստներին: Նույնիսկ հիմնադիր ժողովից հետո, երբ մեք խնդրեցինք գտնել մի ֆանի ամսով ներկայացուցչությունում մի սենյակ տամադրել սկզբնական բաջանում գործունեությունը մավալելու համար, մերժում ստացանք»:

Ինձ հայերն էր մեսական ներկայացուցչության դիրքորոշումն այս հարցում, եւ մի հեռախոսագրեցից հետո համոզվեցի, որ այդ մոտեցումը չի փոխվել: Կյանքը գտնում են, որ այդ ղեկավար մարմինը ներկայացնում է համադեղսությունն անհերքելիորեն ընդունելու համայնքի հարցերով, դա Մոսկվայի հայերի ներքին գործն է: Ներկայացուցչությունը կարող է միայն աջակցել նրանց որոք հարցերում: Ռուսաստանի ուրիք ֆաղափանում ներկայացուցչություն չկա, բայց կան ակտիվ հայ համայնքներ:

«Ակադեմիական մոտեցման դեղում գուցե դա այդդես է, բարունակում է Գեղամ Խալաթյանը: Եւ մեք չենք էլ ասում, թե ներկա

յացուցչությունը ղեք է դառնա մեր խնամակալը: Պարզապես Մոսկվայի յուրահասկությունն այն է, որ տանմայակներ բարունակ ներկայացուցչությունը եղել է Հայաստանի միակ խորհրդանշանը, եւ Մոսկվայի բոլոր հայերը գիտեն նրա գոյության մասին:

Բայց վաք գիտեն համայնքի մասին: Մեք կարող էինք ակնկալել նրա որոք համակարգող դերն ու բարոյական աջակցությունը: Արես հասկացեք, մեր ակտիվ համագործակցությունը երկուսեք բախակես կիներ եւ բախակես Հայաստանի համար: Անխոսեղություն է լավագույնս յոգսագործել Մոսկվայի հայության հսկայական ներուժը»:

Լինելով հիմնադրումն աղատող բեմում մվարած հայ համայնքի «գրասենյակում» եւ տեսնելով սենդաքները երկու յի արկելը՝ «Արցախին Մոսկվայից» գրառումներով, տեսնում եւ, որ սեփական ուժերով էլ զգալի աշխատանք է կատարվում: Եւ համայնքի նկատմամբ նոր ղեկավար մոտեցման անհրաժեշտության հարցը նորից առաջացավ, երբ խոսք բացվեց նրա ֆաղափական գործունեության մասին: Համայնքը լավ հարաբերություններ ունի Ռուսաստանի խորհրդարանի ու կառավարության բաք անդամների հետ, որոնց մի մասը ակտիվորեն մասնակցել է ու մասնակցում է նրա գործունեությանը: Բայց ահա համայնքի անդամները, որոնց մեջ բաք կան ակադեմիկոսներ, դոկտորներ, տարբեր աղադեղսներ ճանալոր մարտիկ, համալս դժվարանում են կողմնորոշվել, որովհետեւ չեն իմանում Հայաստանի կառավարության դիրքորոշումներն այս կամ այն հարցում:

Համայնքի ներում խոնդումներ կան, ի հայն են եկել նաեւ «ընդդիմադիր» ուժեր: Եւ համայնքի ղեկավարությունը փորձում է «ֆաղափական միջոցներով» հարթել կնճաքս հարցերը: Գարծն նրանց մեական թողնել իրենց խնդիրների հետ:

ՌՈՒԲԵՆ ԴԱՅՐԱՊԵՏԱՆ ՍԵՐ ՍԵՒ. ԹՅՔԱԿԻԳ, ՄՈՍԿՎԱ

Թեկնածուն հրաժարվում է ընտրություններից. ինչո՞ւ

Վերջերս տեղեկացանք, որ, ինչո՞ւ են գրեթե մեկ ամիս առաջ ԴՈԱԿը, Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությունը նույնպես որոշում է կայացրել չմասնակցել առաջիկա ընտրություններին: Ո՞րն է խնդիրը: Որոշեցինք դիմել Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության խորհրդի նախագահ, երեսնի թիվ 31 ընտրատարածի դասգամավորության թեկնածու Սիմոն Շահազիզյանին:

«Բանն այն է, ասաց նա, որ «ԴՈԱԿ ժողովրդական դեղուտասների ընտրությունների մասին» 1990 թ. փետրվարի 13-ի օրենքը ինքնահակասական է՝ օրենքի 42, 52 եւ 53 հոդվածները հակասում են նույն օրենքի առաջին եւ երկրորդ հոդվածներին: Մի կողմից սալում է, թե ընտրություններն անցկացվում են ընտրական իրավունքի ազատ իրականացման հիման վրա, այսինքն՝ ընտրություններն ազատ են, մյուս կողմից՝ ընտրությունները համարվում են չկայացած, եթե դրանց մասնակցել է ընտրողների ցուցակների մեջ մեջվածների կեսից ավաքսը, այլ կերպ ասած՝ գոյություն ունի դասադան: Մինչդեռ ոչ մեկի համար զաղսնիլ չէ, որ իրականում ֆաղափականաղես ակտիվ է ժողովրդի միայն մի մասը: Տեսեք, թե ինչ է ստացվում. կարող է դասաղես այնտես, որ դասգամավորության թեկնածուն ստանա իր ընտրատարածի ընտրողների ընդհանուր թվի 25-26 տոկոս կողմ եւ 24-25 տոկոս դեմ մայներ եւ ընտրվի (ներկա գործող դասգամավորներից բաքերն այդտես են ընտրվել), իսկ ընտրողների ընդհանուր թվի 48-49 տոկոս կողմ մայներ ստացած թեկնածուն կարող է այդդես էլ դասգամավոր չդաղաղ, որովհետեւ ընտրությունները կարող են համարվել չկայացած

(այստիտի դեղեր անցած 2 տարիների ընթացքում եղել են): Այսինքն, մի ֆանի ընտրողի ընտրությանը չմասնակցելը բավարար է, որոշեցի տաղալվի 4-5 հազար ընտրողի կատարած աշխատանք, մինչդեռ նրանք կարող էին զալ եւ դեմ կվերակել, եւ դա բավարար կիներ, որ ընտրությունները համարվեին կայացած, եւ թեկնածուն ընտրված լիներ:

Պասգամավորների ընտրությունների մասին օրենքի ինքնահակասությունն, անտես, միտումնալոր է, ասաց ողք. Շահազիզյանը, եւ նրա տակ ունի թափուր թողնել մինչեւ այժմ չընտրված մոտ 20 դասգամավորների տեղերը, որովհետեւ բոլոր դեղերում, ովքեր էլ ընտրվեն, հանդես են գալու որոշես ընդդիմադիր ուժ այսօր իշխանության գլուխ կանգնած ԴԴԿ ին, իսկ դա կարող է վճռական նեանակություն ունենալ: Մեք որոշել ենք չմասնակցել կեղծ ժողովրդավարական ընտրություններին, ֆանի դեռ օրենքի մեջ համադասաղես փոփոխությունները չեն մեջվել»:

Դե ինչ, մնում է ավելացնել միայն, որ սվալ օրենքի մեջ համադասաղես փոփոխություններ մեջնելու իրավունք ունի միայն Սահմանադրական դասարանը (ինչո՞ւ եւս այս աղթիվ հայնել են Գերագույն դասարանից), սակայն Հայաստանում առայժմ Սահմանադրական դասարան չկա: Ուղղակի կախարակական բաքն է Սահմանադրական դասարան ստեղծելու որոշում ղեք է կայացնեն այն դասգամավորները, որոնց թիվն այդդես էլ չի համարվում հենց նույն այդ դասարանի բացակայության դասաղատով: Ըաս չեն մեջանում կախարակական բաքաները:

Ա. Բ.

Հայ ավեսարանական եկեղեցիների միությունը բարունակում է օգնել աղեսի գոտու երեխաներին

Մերմալոր Արեւելի Հայ ավեսարանական եկեղեցիների միությունը (դասաղեսաղես ֆարտուղար վերադասվելի Գրիգոր Յունուտակյան) այս տարի երրորդ անգամ էր կազմակերպել աղեսի գոտու երեխաների հանգիստը: Այս անգամ անդիլական «Բուլվարնո Իննիլգ լիմիթեդ» ընկերության (տեսնում է խմբի ղեկավար Ալլա Հարությունյանը: Ամեն ինչ նախօրոք եւ մանրակրիտ մսածված էր յուրաղես յուր երեխա ղեք է աղթեր առանձին ընտանիքում, որոնք ընտրվել էին բազմաթիվ ցանկություն հայտնածների միջից, հաքվի աղեսիլով ժամանող երեխաներին հասակակից զավակներ ու-

նեանալու եւ հաքամողամ հայրողիներն ավելորդ դժվարություններ չդասաղեսաղես հանգամանքը՝ բնակարանների ցածր հարկերում լինելը եւ այլն: Իսկ ընդունելությունն այնտես ջերմ էր, որ հոգսաբաք Հայաստանից ժամանած եւ անժամոթ միջաղալյում բնական երկչոտություն աղթող թախտոն այնտեղ մանչուկները մի ֆանի օրում բառաղթորեն վերափոխվեցին, դարձան ժոքերես, աշխույծ: Եւ այնտես մեքիցին իրենց հյուրընկալող մարդկանց, որ նրանց մայրիկ ու հայրիկ էին անվանում:

Բոլոր երեխաներն անխաղ թուժգնում են անցել, իսկ թեքակամ միջամտության կարի ունեցողները թուժվել են անգամ վիրահասվել են համայնքի դասաղեսով եւ միջոցներով:

Օրերով երեխաների հետ են եղել տեղացի երիտասարդներ Բաֆֆին, Անտիլը, Վահիք, Թամարը, Լեանա, Սալբին, Հարուքը, Գայանեն: Նրանց ուղեկցությամբ էլ հայաստանի մանուկ

«Ջինդաղաղար» ըստ Էլիբեյի

Վերջերս աղթբաքանական աղթողյով է մամուլում բաք է խոսվում եւ սեղեսնեթերի 26-ից զինաղաղար հաստաշեղու վերաթերալ Սոչիում ձեռք բերած համաձայնության մասին: Աղթբաքանը ցույց է տալիս, թե այդ համաձայնագիլը իր արտուղը չէ, ըստ երեւույթին նկատի աղեսիլով, որ Մարտակերտը ղեք է լիովին զավթել եւ տիրանա Հայաստանի մի ֆանի բնակաղաղարերի: Միաժամանակ Բաղվի աղթողն թուքաղաղում է հարցերը «խաղաղ» լուծելու կարեւորությունը: Սակայն նույն աղթողն անակնկալ հայտարարում է, թե ով աղթաղիցը Սեփանակերտի վրա կանգնեցնի Աղթբաքանի դրոքը, կարժանանա հանրաղեսության հերտի կոյման:

Աղթբաքանական ֆարոզությունն աշխարհով մեկ աղծուկ է բարձրացնում, թե հայերը չեն դասաղեսում զինաղաղարի դայնանները, սակայն նրա բանակը կաղից դուրս է գաղիս տիրելու Լաչին-Սեփանակերտ մայրուղին, կտրելու արտաղին աշխարհի հետ Արցաղի միակ կաղթը:

Ա. Էլիբեյը, ըստ երեւույթին, ձգնում է իր նախընտրական խոստումը կատարել՝ «լուծել Դարաթաղի հարցը», եւ հրաղարակային «մեղույթը»՝ Սեփանակերտում կանգնեցնել Աղթբաքանի դրոքը, դրա համար է: Եթե չեք մոտաղել, մի ժամանակ էլ այդ դրոքը՝ Վ. Պոլյանիկոն դասաղես էր նախկին մարզկոմի բեմի գլխին զեմի ուժով: Վ. Պոլյանիկոն Արցաղի կեքստում գործաղթում էր Ա. ղանտանի իր փորձը՝ ֆարոզության բոլոր միջոցներով ձեկիլ բերել հասկաղես Սեփանակերտի բնակչությանը, վախեցնելով մի ֆանի կարգաղեսներով՝ «48 ժամաղ ընթացում ընդունել աղթբաքանական օրենքները, կարգ ու կանոնը» կամ «թողնել Դարաթաղի հողը»:

Այսօր նույն բանն է անում էլիբեյը՝ «հերտի կոյում» խոստանաղով սարաղի աղաթաղես Արցաղի բնակչության բաքանում:

Էլիբեյը երանում է որ աղաթեստեղ Աղթբաքանի դրոքը Սեփանակերտի վրա, մի բան, որ երաղել են Աղթբաքանի վերջին բաքանի բոլոր ղեկաղարները, բայց բան դուրս չի եկել:

Սեփանակերտի վրա փողփողում է Արցաղի դրոքը, ներծծված ու արբացած հայ աղեսամարտիկների աղթունով, նրանց աղեսական բաղուկների ուժով: Եվ էլիբեյը հերտի կոյում տա, մարտաղի թե զեքերաղիսիմուսի, մեկ է, բան դուրս չի գա:

ՍՄԲԱՏ ԱՎԱԳԱՆԱ

Ներն այնտեղ են Լիբանանի համարյա բոլոր տեսարանավորները:

Հուլիսի ու անմոտանաղի է եղել հրաժեքը՝ արցունքներ են հոսել եւ մեկնողների, եւ ճանաղարհողների աղթերից: Մինչեւ վերջին դասաղես միմայնցից չեն ցանկացել բաժանվել բարի ու հոգսար վերաբերմունքի աղեսանցած ու այդ մթնուղեսում նորից իրենց կեքսաղեսությունը գտած բնության ու մարդկանց շարությունից վնասված հայաստանցի հայ զավակներն ու նրանցից հայրենիքի հոսն ու համն աղած, իրենց հայ լինելը վերաղեսից զգացած լիբանանցի հայերը:

Աղթն երկար ժամանակ, է ինչ բնական եւ այդ մարդկանց հետ եւ չեմ դասաղեսում զամանակ՝ նրանք 15 տարի բարունակ դասաղեսում ու ավեր են տեսել, բաք բան են կորցրել, բայց, այդուհանդերձ, անսահման բարություն են դասաղեսել: Իրենք նեղ վիճակում լինելով, անգամ իրենց զավակներից կտրելով, մեր խմբի երեխաներին եւ հաղուտներով աղաղակեցին, եւ դրան սվեցին: Իսկ վերջին դասաղես, իմանաղով Հայաստանում հաղի սղուրյան մասին, մեմաղանակ հաղ զեքեղես ու ճամղուկների մեջ դրեցին, - ասաց Ա. Հարությունյանը:

Ավելացնենք, որ Մերմալոր Արեւելի Հայ ավեսարանական եկեղեցին բարունակելու է աղեսի գոտու տուժած երեխաներին թուժան ու հանգստի տեղ արտասահման:

ՀՈՒՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Տիկին Նադա-
յան, այսօրվա
հոգս առաջ
կանգնում քի-
րես դժվարացել է անգամ հար-
ցագրույցի համար որևէ խնդիր
առանձնացումը, որն իր հրատա-
րությանը չի գիշերում մյուսներին:
Լուծում էր դասասխան դասա-
նախարարը խիստ բազմաբնույթ
են և բազմաբարդ: Այդուհան-
դերձ, ցանկալի կլինե՞ր իմանալ
Հայաստանի սենսազիան ներկա
վիճակի Չեր գնահատականը:

Ինչ խոսք, ոչ ոքի համար
զաղտնի չէ, որ մեր սենսազիան
վիճակն այսօր խիստ գերադաված
է, և դրա հիմնական դասճան
այն է, որ սենսազիան (չասն ժո-
ղովրդական) 90 տոկոսը կանգնած
է: Եթե էկոնոմիկայում որևէ սե-
րաբարձ է կատարվում, ապա մի-
միայն անհատի և կոմբինոն հա-
րաբերությունների բնագավառում:
Մտեղծված սենսազիան կացու-
րյունը դայանամիկորված է փոխ-
ադարձակում մի բարձր գործունե-
րով: Նախ՝ սրանադրի և կոմունի-
կացիաների աննախնամելի վիճա-
կը: Ավելացնենք նաև էներգետիկ
ճգնաժամի կործանարար ազդեցու-
թյունը:

Տրանսպորտային և էներգետիկ
ճգնաժամին այսօր ավելացավ և
զնայով ավելի է ահագնանում ֆի-
նանսավարկային ճգնաժամը:
Վերջինս սենսազիայի դառնում է
կարվածային վիճակում: Եթե
չկարողանանք բացառել միջոցառու-
ման մեթոդներ ֆինանսավարկային
համակարգի առողջացման հա-
մար, ապա մեր անմիջապես վիճա-
կը էլ ավելի կասասկանա՝ իր բո-
լոր ոչ ցանկալի հետևանքներով
հանդերձ:

Գործի հիմնականում քվարկե-
ցիկ արտաքին գործընթացը, որոնք
եղանակ են սեղծում Հայաստա-
նի ներկա սենսազիան կացու-
րյան համար: Խոսենք ներքին ոե-
զեղծների մասին, այլ կերպ ա-
սած ի՞նչ էլիքի անենք, որ չենք
անում:

Վերը նշված արտաքին գոր-
ծընթացի ազդեցությունը հանրա-
այնքան հսկայածավալ է, որ
բնական է անիմաս է մեր ունեցած
հնարավորությունների կամ ռեզեր-
վների մասին խոսելը: Այսուհան-
դերձ, կարծում են, խիստ անհրա-
ժեշտ է և օգտակար ներքին ոե-
զեղծների վերաբերմանը: Դրանք
են կառավարողների երկու մակար-
դակով: Նախ, ձեռնարկություննե-
րը մեծ կարողություններ ունեն էլ
ավելի բարձր արդյունքներ ապա-
հովելու կազմակերպման, նոր սեյ-
նոլոգիաների և հասկալի մար-
կետային լուրջ ուսումնասիրությու-
նների բնագավառում:

Երկրորդ մակարդակի ռեզերվնե-
րը, որ ինձ ավելի են անհանգս-
տացնում, կառված են հանրապե-
տությունում արվող սենսազիան
հարաբերականության հետ: Էկոնոմի-
կայի առողջացման ուղղված սե-
նսազիան ունենում էր արդի
կերպով, առանձին առանձին ան-
կաղ միջոցների տրամադրում է
բողոքում: Գների ազատականացու-
մը, որը կատարվեց առանց լայնա-
ծավալ սեփականաբերման և
բնակչության սոցիալական դաս-
տարակարգումների առկալի մի-
ջոցառումների, լիակատար համընդ-
անուր մոնոպոլիայի դայանոմե-
նում ոչ այլ ինչ է, քան գների կա-
այական բարձրացում:

Երեւի կոստում եք արդեն, լիքի
ոսն օրակայանի մասին, որը
որ հանրապետությունը դառնող,
ակտիվ միակ ճանապարհն է:
այս օրային տրանսպորտում այ-
ն գների և կարգադրության
դաստիարակում է միաժամանակ:
Դասեղ լիիրավ անարխիա է, որի
անճանաչ անդամակալությունն է:
Եր օրակը լիքի է աշխատի հա-
յն ռեզիմով, հսկողությանը և
ուճարգույն դասասխանաբար-
ւոր, ոչ քե դառնա առանձին

մարդկանց կամ խմբավորումների
առհերձ արտահայտող կազմակեր-
պություն:

Նույն գների ազատականացու-
ման էլ ավելի արեց էներգետիկ
ճգնաժամը անցած ժամանակ դայ-
անոմեներում: Ունենալով լուրջ հզո-
րություններ, որոնք էներգիայի աղ-
բյուրներ են արտադրում, Հայաստա-
նի ոչ մի ձեռնարկություն չկար-
ողացավ օգտվել դրանցից: Գներա-
տրների բարձր գների դասճանով
հանրապետության փոքր ու միջին

են ոլորտները: Նույն հարաբե-
րական ոլորտները, որ ժառանգած
են ժողովրդի առջև, առաջին հեր-
թին հարվածում են ձեռնարկու-
թյանը: Տրանսպորտային, էներգե-
տիկ և վարկային ճգնաժամները
հանգեցրել են ձեռնարկության
ստանդարտից: Իրականությունն
այնուհետև է, որ մեր բիզնեսի «սու-
կե ֆունդի» ներկայացուցիչներն
այսօր լուծ են Հայաստանը և գե-
րադասում են աշխատել դրանում:
Իսկ սա ինքնին խոսում փաստ է:

Եռմիասնական ճգնաժամ

**Հայաստանի խորացող
սենսազիան ճգնաժամը
բեկակոխել է նոր փուլ:
Հարսանում են սենսազիաների
գիտելիքները ճգնաժամերի
ուսումնասիրության
բնագավառում՝ Տրանսպորտային,
էներգետիկ,
ֆինանսավարկային...
Կրավարարվի՞ր արդյո՞ք
Հայաստանի սենսազիայի
եռմիասնական ճգնաժամի
համակարգով:
Հայաստանի Հանրապետության
սենսազիան ներկա իրավիճակին
իր գնահատությունն է ակտիվ
Ալ. Գովհաննիսյանի անվան
Չեռնարկատերերի Միության
նախագահ, «Հայ
բիզնեսմենների ֆորում»
միջազգային կազմակերպության
վարչության փոխնախագահ
Դերմին Նաղդալյանը:**

ձեռնարկությունները չկարողացան
զենել դրանք, և փաստորեն անբողջ
ձեռն չաշխատեցին: Ո՞վ է քանից
դրանից: Մինչդեռ, համեմատաբար
ցածր գների դայանոմեներում, Հա-
յաստանում գործող 10 ձեռնարկու-
թյուններից 7-ը կարող էին ձեռք
բերել դրանք, աշխատեցնել արտա-
դրությունները և աշխատավարձ
սալ մարդկանց: Այստեղ նույնպես
անհրաժեշտ էր աշխատանքի հա-
տույլ ռեզիմ սահմանել:

Կարգադրությունը խիստ բար-
ձրորդի վիճակում է: Կարծում են,
ոչնչ է խստագույն ուժեղացնել
արտադրական կարգադրությունը:
Թժեքես, դեմոկրատիան սենսաու-
րյան և արտադրության բնագավա-
ռում մեզ համար մեծ բեղումներ
է այսօր: Պատերազմի ժամանակ
ի՞նչ արտադրության դեմոկրատիա:
Յուրաքանչյուր իր աշխատատեղում
ոչնչ է իրեն զգա քիկումում, եթե
ոչ առաջին գծում: Ներկայիս ժող-
կող կառավարության դասճանով
անհրաժեշտ կարգադրության
բացակայությունն է: Մեզ այսօր
ոչնչ չեն հարուս մարդիկ, որոնց
հարսությունը չի հարկավորվելու
և նրա մի մասը չի զնայու լիքսա-
կան զանձարան: Այո, հարուս է
այն երկիրը, որտեղ աղյուր են
հարուս մարդիկ, որոնք իրենց ներ-
դրումն ունեն լիքսական բյուջեում:
Թող բարգավաճեն ու բարձրանան
օֆիցիալ բիզնեսմենները: Մեր կա-
ռավարությունն առաջին հերթին
խստագույն դայալար ոչնչ է ժավա-
լի կառավարության դեմ, որն
այսօր արդեն իր կամքն է քելա-
դրում և եղանակ սեղծում սեն-
սազիան մեջ:

Որդես Չեռնարկատերերի
հանրապետական միության նա-
խագահ, ցանկալի կլինե՞ր իմա-
նալ Չեր գնահատականը ձեռնար-
կատերության վիճակի, նրա առ-
ջեւ ժառանգած ոլորտներին և
ուրվագծվող հետանկարների վե-
րաբերյալ:

Չեռնարկատերությունն աճան-
ցյալ է հանրապետությունում ժողո-
ղային սենսազիան վիճակից: Այնուհետև որ,
ձեռնարկատերությունը ներկա վի-
ճակով խիստ համադասասխա-
նում է սենսազիային: Այդուհան-
դերձ, այսօր ձեռնարկատերության
և հնարավորություններն են աս,

Ընդ որում, արքեր արտաճեն են
սեղավորվում ոչ միայն արտա-
րագնման ու միջոցառական կազ-
մակերպությունները, այլև նույ-
նիսկ արտադրողները: Սա է ահա-
վորը, որովհետև մարդիկ, ովքեր
փոքրիկ անգարձ գույք ունեն
և արտադրության սեր են, ձգտում
են սեղավորվել Ռուսաստան՝ ա-
վելի մոտ գնվելու համար հուճի
արդյունքներին և ստանան ավա-
ներին, որտեղ չկա վառելիք էներ-
գետիկ, տրանսպորտային, բանկային
ու վարկային ճգնաժամ: Սա խիստ
անհնազանդացնող երևույթ է և
հղի է վստահավոր հետևանքներով:
Մի դարձ օրինակ բերե՛ք: Հայաս-
տանի որևէ բանկից դրամական
միջոցների փոխանցումը Ռուսաս-
տան նշանակում է բախտի փառա-
հույսին հանձնել դրանք և չիմա-
նալ, քե տրամաբանության որ օ-
րեններով ու երբ սեղ կհասնեն:
8-9 օր է լիքս միայն, որտեղի
զամար դուրս բերվի Հայաստանի
Պեսքանկից: Դրամական միջոցնե-
րի այս երկարատև ճանադարհոր-
ությունը խիստ աղետաբեր է: Բիզ-
նեսի օրենքն է՝ ժամանակը փող է,
իսկ 8-10 օրը կամ մեկ ամիսը
բարձր են վճարում: Ներկայումս,
երբ դոլլարի արժեքը փոխվում է
վայրկյան առ վայրկյան, մեկ օր
ուճարում անգամ հանգեցնում է
գումարների, գների, արժեքների,
արժեքների ինֆլյացիայի և կո-
րուսների: Այս ամենի դասճանով
մեր բանկերի սեյնիկական բույլ
հազեցվածությունն է, ինչպես
նաև գործող մեյնային գների քե-
րությունները, բանկային օրենքների
և կատարողական կարգադրու-
թյան բացակայությունը: Այս ամե-
նը հանգեցրել է այն բանին, որ
ժողովում է կառավարությունն
այս ոլորտում: Խոսվում է հսկայա-
կան գումարների մասին, որոնք
կառված են վարկեր ձեռակերպե-
լու, կանխիկ դրամ ստանալու հետ,
մինչդեռ ձեռնարկատերության հա-
մար օղի լիքս անհրաժեշտ է, որ
բանկային համակարգն աշխատի
ժամացույցի նման: Խոսելով վար-
կային հարաբերականության ոլոր-
տների մասին, առանձնահատուկ
ձեռով կուզեի նեղ, որ մեր բանկե-
րում այսօր փաստորեն անհնարին
է դարձել երկարաժամկետ վարկեր

ստանալը: Ներկայումս երկարա-
ժամկետ է համարվում 3 ամիսը, ո-
րովհետև դրանից ավել ժամանա-
կով վարկ ստանալ հնարավոր չէ:
Նման դարազաններում չի կարելի
լրջորեն խոսել արտադրության
զարգացման մասին: Ուրեմն, ար-
տադրությունն ու շինարարությունը
դուրս են գալիս վարկային արջա-
նառությունից, մնում է միմիայն
անհատը, որը և ժողովում է աղ-
րում: Եթե վերը նշվածին ավելաց-
նենք նաև այն, որ հանրապետու-

հարաբերականությունը, որը բարձր
հարկեր է սահմանում անընդհատ
անկում ապրող եկամտի վրա հու-
սալով դրա հաշվին ժամկետ բյու-
ջեի տղանը: Հրամարվելով անհար-
կի բարձր դրույալափերից, լիքսու-
րյանը կհաջողվի առավելագույնս
ավելացնել իր եկամտաները: Դրա-
նով էլ դայանոմեներ կսեղծվեն
ազգային եկամտի արագ աճի հա-
մար:

Ժամանակն է, որ անհրաժեշտ
հետադարձությունների գտնել ակցիա-
յին հարկի և ավելացված արժեքի
հարկի կիրառության մասին: Ինչի
հանգեցրեց այդ հարկերի գործա-
ծությունը հանրապետությունում:
Հասկալիքս ստանցվեցին այն
ճյուղերի արտադրությունները, որտեղ
փոքրիկ օրակական փոփոխու-
թյուններ էին կուսակվել: Մենք ճգ-
նում ենք աղյուցուցել, քե ավելաց-
ված արժեքի հարկը կառված է Ռուսաստանի
հետ, և դրույալափին իջեցնելն անհնարին է:
Վրաստանը հակառակն աղյուցուցեց:
Ավելաց-
ված արժեքի հարկի 28 տոկոս
դրույալափին ավելի վճարներ է
բերում, քան օգուտներ: Ուրեմն էլ
ոչնչնեմ, քե դա անողորակի հարկ
է և ձեռնարկության անհրաժեշտ չի
դիտյում, միեւնույնն է, այսօրվա
ցածր գնողունակ բույլան, ի վի-
ճակի չլինելով գնել աղյուցուցները,
անմիջականորեն վճարում է ար-
տադրությանը: Հայ գնողն այսօր
ի վիճակի չէ գնել արտադրված
աղյուցուցներ իրենց ինքնարժեքով
անգամ, ուր մնաց քե 1/3-ով
բարձրացված գներով: Գուցե դա
կիրառելի է Ռուսաստանի համար,
որտեղ խիստ բարձր է աշխատա-
վարձի մակարդակը, սակայն Հա-
յաստանի համար դա անբույլաբե-
րի է: Վերջերս հայերի դարձավ,
որ Ռուսաստանում իջեցվել է ավե-
լացված արժեքի հարկի տոկոսա-
դրույթը, և մեզ վր է բերավորված
մոտեցում արքեր աղյուցուցաբե-
րի նկատմամբ, որի մասին ահա-
զանգել էի դեռ նա զարնանը
«Գործ» հաղորդագրության զգած
հարցազրույցի ժամանակ: Բայց
Հայաստանում առ այսօր քառ լու-
րյուն է:

Հարցազրույցը վարեց
ՆՐԱՅՐ ՍԱՅԱՐՅԱՆԸ

Իսպայել կվերասարժվորի բուրժուական օդանավերը

Փարիզում լույս տեսնող «Ավաթան-ալ-արաբի» հանդեսի հաղորդագրություններից մեկում կարդում ենք, թե բուրժուական 95 F-4 «Ֆանոն» ռազմական օդանավերը լիովին ղեկավարվում են վերակառուցված և արդիականացված Իսրայելում: Թեև Ավիվի և Անկարայի միջև ստորագրված դաշմանագրի համաձայն, վերոհիշյալ օդանավերի էլեկտրոնային, էլեկտրական և վանդիկային համակարգերը կնորոգվեն, օդայուղի խցիկում կսեղադրվեն 3 կրաններ, ինչպես նաև էլեկտրոնային ժամանակացումներին համադասարան համակարգիչ սարքեր: Օդանավերը կզինվեն նաև ռադարային բազմաառաջադրանքային համակարգերով և այլն: Վերոհիշյալ հանդեսը շարունակում է «Թուրիա է ժամանել Իսրայելի մասնագետներից կազմված մի ղեկավարություն, որը ղեկավարում է Անկարայի դաշնակցության հետ բանակցի Իրաի և Թուրիայի սահմանի երկայնքով էլեկտրոնային փոխադրանքային անցակցանքի մշակման գործը»:

«Տնտեսության փլուզումը համաժխարհային մատուցության ձեռքի գործն է»

Չնայած Մոսկուի ռոտում եր ընդունել թույլ չհասնող լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Վ. Ժիրինովսկու հանդիպումը Բաղադի հասարակայնության հետ Մոսկուի շրջանում, այնուամենայնիվ, այն սեղի ունեցավ, սակայն ոչ թե Կարմիր ստալինի, այլ սանդուղի վրա: Ինչպես հաղորդեց Մոսկուի մամուլի կենտրոնը, Վ. Ժիրինովսկին, խոստանալով ներդրումների ինդենսիվներ, գների իջեցում և նախկին ԽՍՀՄ սահմաններում միասնական դեմոկրատիկ վերակազմում, հայտարարել է, թե «Ռուսաստանի կառավարությունը սովորում է Փարիզում, ուստի տնտեսության ներկա փլուզումը համաժխարհային մատուցության ձեռքի գործն է»: Նա դատադարձել է «Կրասնի, Մոլոտովայի և Բալթիայի ազգայնամոլներին, դավադիր իմպերիալիստներին և ԿԿԿին»:

Նրանից փաստորեն ոչինչ չի մնացել: Աճյուն, մոխիր, սարեքվեր, մամուլներ: Գրեթե ոչինչ չի դաժմանում Միսնոնի կյանքի վերաբերյալ: Ժամանակակից բան հեղինակներ նրան երբեք չհամարեցին իսկական գրող, և նա ոչինչ չըողեց կենսագրություն: Նա գրել է 250 վեպ, հնարավոր է, որ ավելի, չի ազված կեղծամուսնեղծ գրած բոլոր երկու հարյուր վիպակները: Նա Ֆոլկլենդի նման է. աղբյուր, գրեց, մահացավ: Երեսույն տարի անցում էր Եսթրալանդի կյանքի վեպ, հետագա ֆանտաստիկան անտական երկու վեպ: Տարիներ անցում էր Գրեթե Վալդեմարի, որի վրա իրենց և ամեն օր թելադրում էր խորհրդածություններ, հուշեր: Իսկ որդես մարդ մնում էր խորհրդավոր, մեծակյաց, անհանգիստ:

Նա մահացավ 86 տարեկանում, 1989 թ. սեպտեմբերի 4-ին, Լոզանում, կենսաբանական իր փոփոխի բնակարանում: Չավակները նրա մահվան լուրն իմացան ռադիոյից, բավական ուշացումով: Միսնոնը դարձել էր իր երկրի կերպարներից մեկը՝ փողոցի մարդը, նստարանի մարդը, այն գործ ու անդեմ մարդը, որին կարելի է հանդիպել ամենուրեք, որը մի էլ գործազուրկ է, մի էլ թուրքական, մի էլ էլ համակերպված կյանքի անձկությունը:

Կենսագրությունը Միսնոնի մահից հետո փորձել են գրել նրա կենսագրությունը: Հաջողված է «Պրես դը լա Միսե» հրատարակչությունում լույս տեսած Սթենլի Էսթրինգի գիրքը, ինչպես նաև Պաստիլ Մառնիեի գիրքը, որը դեռևս բարձրագույն չէ ֆրանսերեն: Վերջինը Պիեռ Ասուլինի գիրքն է: Նա արդեն գրել է Մարսել Գաստի, Գաստոն Գալիմարի, Ժան Ժառնեի, Ալբեր Լոնդրի կենսագրությունները: Բայց այլ բան է հրատարակել: Բանգի նա ունի գլուխգործոցներ, որոնցում լուսնում է իր իսկական կյանքը. «Ես հիշում եմ» (1946), «Պեղիցի» (1948), «Երբ ես ծեր էի» (1970), «Նամակ

Ժորժ Միսնոն. Անհնարին հեճաֆնուլթյուն

Վերջերս Փարիզի «Ժյուլիար» հրատարակչությունում լույս տեսավ Պիեռ Ասուլինի «Միսնոն» կենսագրական հեճազնությունը

Նակցությունները: Թվերի և աբսիսի և բի հարցում Ասուլինը մեթոդային մոտեցում ունի: Այստեղ նա ավելի բան ման է հազվադեպ, քան կենսագրի: Միսնոնի անձը բացահայտող գրում երևում են սուկ ուրվագծեր: Միսնոնի սերը... Պասկեվիցի է միայն Նյու Յորկում նրա հանդիպումը 25-ամյա Գրեթե Ուիսնի հետ, որը եղավ նրա մեծ սերը և հեղափոխությունը կյանքը: Դա մի անվայր ու գործ կենսագրություն է, միջնորդ Միսնոնը մեզ անդադար հանելուկներ է առաջադրում: Օրինակ, ինչո՞ւ նա ավտոմեքենա զննելուց առաջ նավ զննեց: Ինչո՞ւ ամբողջ կյանքում մեծեց «գրականություն» բառը: Ինչո՞ւ էր բարեկամություն անում կինոգործի Ժան Աբնուարի հետ: Ինչո՞ւ կոմիսար Մեգրեն նման է Միսնոնի հորը՝ Գեդիեին, որի մասին մի քանի տղ կա միայն: Միսնոնի կյանքի առաջին քանակից սարիները ընդգրկում են սուկ 17 էջ, միջնորդ գիրքը 650 էջ ունի: Ինչո՞ւ: Ասուլինը չի բացահայտել Միսնոնի էությունը, որն աղբյուր էր մեր որդես Բալթիայի, մեր որդես նավաստի, մեր որդես ազատական, մեր էլ որդես հոգեվերլուծության գրից ելած հոգեգիր:

մորս» (1974), չխոսելով արդեն բելադոլած գրերի մասին, որոնք 24 հասար են կազմում: Դրանցում ես Միսնոնը աստիճանական, փոփոխ աղբյուր ու անխնայ ոճով բան է դասում անասված և անդադար մարդու բովանդակությունների մասին, կենսաբանական մի էակ, որը կարիք ունի որևէ գիտնական, որի կողմ, դրամի և մանավանդ ժամանակի, որդեսի մակերեսային ցավասանց փիլիսոփայությանը խորհի իր կենսակերպի շուրջը:

Ասուլինի գրած կենսագրությունը չի կարելի անհեճաֆրի համարել: Պասկեվիցի է Միսնոնի երեսուցյալությունը, երբ նա լրագրող էր «Գազեթ դը Լիեժոն»: Ավելի ուշ, դասերազմի սարիներին, արդեն փառքի և դրամի սիրացած գրող միայնակ մասկարատում է ֆրանս-գերմանական կինոսցենարների երեք ֆառողը: Այդ մույլ տարիները նրա համար հաջող դասնագրերի սարիներ էին: Նկարագրված են Միսնոնի և հրատարակչների ֆինանսական հաշիվները, «Ֆայար»-ը «Գալիմար» հրատարակչությունների հետ ֆինանսական դաշմանագրերը, բա

համար օսար լինի», միջնորդ այդ կենսագրությունը ընթերցելիս այն տղավորությունն էս ստանում, թե նա օսարացած է ամեն ինչից, իր մորից (որը հայտնի էր), նաև իր զավակներից, կանանցից, լավագույն ընկերներից, երեսուցյալական համոզմունքներից: Նա անընդունելի է: Տեսնում ենք ոչ թե մարդուն, այլ գրողին նրա ներքին և դաժնի: Հաճախ շեքսթ դրում է նրա վախկոտության, փոփոխության, ստորագրե հետաքայտության վրա: Բայց այստեղ էլ առկա են սուկ ինչ-ինչ նշաններ, երեսուցյալություններ: Միսնոնն անձանք է և սան մեջ: Միսնոնն ավելի բուրժուականություններ հորինող մեքենա է, քան անձավորություն: Գուցե այս դասկերացումն այնքան էլ հեռու չէ ճշմարտությունից, բայց ընթերցողը ոչինչ չի տեսնում, չի գգում և մանավանդ չի ընկալում: Ցանկալի կլինեք գոնե մեկ անգամ Միսնոնին տեսնել զավթով ջուր խմելիս: Բայց Ասուլինի կոչ համակարգը, դասության զգացողության խաղաղ բացակայությունը, միայն վավերագրերի վրա հիմնված մոտեցումը ոչինչ չեն ասելիս: Մեր դարի ամենամեծ գրողներից մեկի մասին նա դասում է փաստաթղթերով, ինչպես կփորձեն մանկության մասին դաժել աշակերտական գրառումներով կամ սիրտ դասության մասին անտեսության վկայակամով:

Մեգրեն, որն ամեն ինչ ընդունում էր ճանաչողությանը, բացահայտել է Միսնոնին սղանողին դա Ասուլինն է:

Ըստ «Le Point» հանդեսի, 18 սեպտեմբեր 1992

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՄԱՍԿԻ-ՖԻՇԵՐ 16-րդ դարձիս Լնդկական դաճադանություն

1. d4 d6 2. c4 e5 3. d5 d6 4. d3 g6 5. e4 f7 6. f5 g5 7. f4 g5 8. f3 g4 9. f2 g3 10. f1 g2 11. f0 g1 12. f11 g13 13. f12 g14 14. f13 g15 15. f14 g16 16. f15 g17 17. f16 g18 18. f17 g19 19. f18 g20 20. f19 g21 21. f20 g22 22. f21 g23 23. f22 g24 24. f23 g25 25. f24 g26 26. f25 g27 27. f26 g28 28. f27 g29 29. f28 g30 30. f29 g31 31. f30 g32 32. f31 g33 33. f32 g34 34. f33 g35 35. f34 g36 36. f35 g37 37. f36 g38 38. f37 g39 39. f38 g40 40. f39 g41 41. f40 g42 42. f41 g43 43. f42 g44 44. f43 g45 45. f44 g46 46. f45 g47 47. f46 g48 48. f47 g49 49. f48 g50 50. f49 g51 51. f50 g52 52. f51 g53 53. f52 g54 54. f53 g55 55. f54 g56 56. f55 g57 57. f56 g58 58. f57 g59 59. f58 g60 60. f59 g61 61. f60 g62 62. f61 g63 63. f62 g64 64. f63 g65 65. f64 g66 66. f65 g67 67. f66 g68 68. f67 g69 69. f68 g70 70. f69 g71 71. f70 g72 72. f71 g73 73. f72 g74 74. f73 g75 75. f74 g76 76. f75 g77 77. f76 g78 78. f77 g79 79. f78 g80 80. f79 g81 81. f80 g82 82. f81 g83 83. f82 g84 84. f83 g85 85. f84 g86 86. f85 g87 87. f86 g88 88. f87 g89 89. f88 g90 90. f89 g91 91. f90 g92 92. f91 g93 93. f92 g94 94. f93 g95 95. f94 g96 96. f95 g97 97. f96 g98 98. f97 g99 99. f98 g100 100. f99 g101 101. f100 g102 102. f101 g103 103. f102 g104 104. f103 g105 105. f104 g106 106. f105 g107 107. f106 g108 108. f107 g109 109. f108 g110 110. f109 g111 111. f110 g112 112. f111 g113 113. f112 g114 114. f113 g115 115. f114 g116 116. f115 g117 117. f116 g118 118. f117 g119 119. f118 g120 120. f119 g121 121. f120 g122 122. f121 g123 123. f122 g124 124. f123 g125 125. f124 g126 126. f125 g127 127. f126 g128 128. f127 g129 129. f128 g130 130. f129 g131 131. f130 g132 132. f131 g133 133. f132 g134 134. f133 g135 135. f134 g136 136. f135 g137 137. f136 g138 138. f137 g139 139. f138 g140 140. f139 g141 141. f140 g142 142. f141 g143 143. f142 g144 144. f143 g145 145. f144 g146 146. f145 g147 147. f146 g148 148. f147 g149 149. f148 g150 150. f149 g151 151. f150 g152 152. f151 g153 153. f152 g154 154. f153 g155 155. f154 g156 156. f155 g157 157. f156 g158 158. f157 g159 159. f158 g160 160. f159 g161 161. f160 g162 162. f161 g163 163. f162 g164 164. f163 g165 165. f164 g166 166. f165 g167 167. f166 g168 168. f167 g169 169. f168 g170 170. f169 g171 171. f170 g172 172. f171 g173 173. f172 g174 174. f173 g175 175. f174 g176 176. f175 g177 177. f176 g178 178. f177 g179 179. f178 g180 180. f179 g181 181. f180 g182 182. f181 g183 183. f182 g184 184. f183 g185 185. f184 g186 186. f185 g187 187. f186 g188 188. f187 g189 189. f188 g190 190. f189 g191 191. f190 g192 192. f191 g193 193. f192 g194 194. f193 g195 195. f194 g196 196. f195 g197 197. f196 g198 198. f197 g199 199. f198 g200 200. f199 g201 201. f200 g202 202. f201 g203 203. f202 g204 204. f203 g205 205. f204 g206 206. f205 g207 207. f206 g208 208. f207 g209 209. f208 g210 210. f209 g211 211. f210 g212 212. f211 g213 213. f212 g214 214. f213 g215 215. f214 g216 216. f215 g217 217. f216 g218 218. f217 g219 219. f218 g220 220. f219 g221 221. f220 g222 222. f221 g223 223. f222 g224 224. f223 g225 225. f224 g226 226. f225 g227 227. f226 g228 228. f227 g229 229. f228 g230 230. f229 g231 231. f230 g232 232. f231 g233 233. f232 g234 234. f233 g235 235. f234 g236 236. f235 g237 237. f236 g238 238. f237 g239 239. f238 g240 240. f239 g241 241. f240 g242 242. f241 g243 243. f242 g244 244. f243 g245 245. f244 g246 246. f245 g247 247. f246 g248 248. f247 g249 249. f248 g250 250. f249 g251 251. f250 g252 252. f251 g253 253. f252 g254 254. f253 g255 255. f254 g256 256. f255 g257 257. f256 g258 258. f257 g259 259. f258 g260 260. f259 g261 261. f260 g262 262. f261 g263 263. f262 g264 264. f263 g265 265. f264 g266 266. f265 g267 267. f266 g268 268. f267 g269 269. f268 g270 270. f269 g271 271. f270 g272 272. f271 g273 273. f272 g274 274. f273 g275 275. f274 g276 276. f275 g277 277. f276 g278 278. f277 g279 279. f278 g280 280. f279 g281 281. f280 g282 282. f281 g283 283. f282 g284 284. f283 g285 285. f284 g286 286. f285 g287 287. f286 g288 288. f287 g289 289. f288 g290 290. f289 g291 291. f290 g292 292. f291 g293 293. f292 g294 294. f293 g295 295. f294 g296 296. f295 g297 297. f296 g298 298. f297 g299 299. f298 g300 300. f299 g301 301. f300 g302 302. f301 g303 303. f302 g304 304. f303 g305 305. f304 g306 306. f305 g307 307. f306 g308 308. f307 g309 309. f308 g310 310. f309 g311 311. f310 g312 312. f311 g313 313. f312 g314 314. f313 g315 315. f314 g316 316. f315 g317 317. f316 g318 318. f317 g319 319. f318 g320 320. f319 g321 321. f320 g322 322. f321 g323 323. f322 g324 324. f323 g325 325. f324 g326 326. f325 g327 327. f326 g328 328. f327 g329 329. f328 g330 330. f329 g331 331. f330 g332 332. f331 g333 333. f332 g334 334. f333 g335 335. f334 g336 336. f335 g337 337. f336 g338 338. f337 g339 339. f338 g340 340. f339 g341 341. f340 g342 342. f341 g343 343. f342 g344 344. f343 g345 345. f344 g346 346. f345 g347 347. f346 g348 348. f347 g349 349. f348 g350 350. f349 g351 351. f350 g352 352. f351 g353 353. f352 g354 354. f353 g355 355. f354 g356 356. f355 g357 357. f356 g358 358. f357 g359 359. f358 g360 360. f359 g361 361. f360 g362 362. f361 g363 363. f362 g364 364. f363 g365 365. f364 g366 366. f365 g367 367. f366 g368 368. f367 g369 369. f368 g370 370. f369 g371 371. f370 g372 372. f371 g373 373. f372 g374 374. f373 g375 375. f374 g376 376. f375 g377 377. f376 g378 378. f377 g379 379. f378 g380 380. f379 g381 381. f380 g382 382. f381 g383 383. f382 g384 384. f383 g385 385. f384 g386 386. f385 g387 387. f386 g388 388. f387 g389 389. f388 g390 390. f389 g391 391. f390 g392 392. f391 g393 393. f392 g394 394. f393 g395 395. f394 g396 396. f395 g397 397. f396 g398 398. f397 g399 399. f398 g400 400. f399 g401 401. f400 g402 402. f401 g403 403. f402 g404 404. f403 g405 405. f404 g406 406. f405 g407 407. f406 g408 408. f407 g409 409. f408 g410 410. f409 g411 411. f410 g412 412. f411 g413 413. f412 g414 414. f413 g415 415. f414 g416 416. f415 g417 417. f416 g418 418. f417 g419 419. f418 g420 420. f419 g421 421. f420 g422 422. f421 g423 423. f422 g424 424. f423 g425 425. f424 g426 426. f425 g427 427. f426 g428 428. f427 g429 429. f428 g430 430. f429 g431 431. f430 g432 432. f431 g433 433. f432 g434 434. f433 g435 435. f434 g436 436. f435 g437 437. f436 g438 438. f437 g439 439. f438 g440 440. f439 g441 441. f440 g442 442. f441 g443 443. f442 g444 444. f443 g445 445. f444 g446 446. f445 g447 447. f446 g448 448. f447 g449 449. f448 g450 450. f449 g451 451. f450 g452 452. f451 g453 453. f452 g454 454. f453 g455 455. f454 g456 456. f455 g457 457. f456 g458 458. f457 g459 459. f458 g460 460. f459 g461 461. f460 g462 462. f461 g463 463. f462 g464 464. f463 g465 465. f464 g466 466. f465 g467 467. f466 g468 468. f467 g469 469. f468 g470 470. f469 g471 471. f470 g472 472. f471 g473 473. f472 g474 474. f473 g475 475. f474 g476 476. f475 g477 477. f476 g478 478. f477 g479 479. f478 g480 480. f479 g481 481. f480 g482 482. f481 g483 483. f482 g484 484. f483 g485 485. f484 g486 486. f485 g487 487. f486 g488 488. f487 g489 489. f488 g490 490. f489 g491 491. f490 g492 492. f491 g493 493. f492 g494 494. f493 g495 495. f494 g496 496. f495 g497 497. f496 g498 498. f497 g499 499. f498 g500 500. f499 g501 501. f500 g502 502. f501 g503 503. f502 g504 504. f503 g505 505. f504 g506 506. f505 g507 507. f506 g508 508. f507 g509 509. f508 g510 510. f509 g511 511. f510 g512 512. f511 g513 513. f512 g514 514. f513 g515 515. f514 g516 516. f515 g517 517. f516 g518 518. f517 g519 519. f518 g520 520. f519 g521 521. f520 g522 522. f521 g523 523. f522 g524 524. f523 g525 525. f524 g526 526. f525 g527 527. f526 g528 528. f527 g529 529. f528 g530 530. f529 g531 531. f530 g532 532. f531 g533 533. f532 g534 534. f533 g535 535. f534 g536 536. f535 g537 537. f536 g538 538. f537 g539 539. f538 g540 540. f539 g541 541. f540 g542 542. f541 g543 543. f542 g544 544. f543 g545 545. f544 g546 546. f545 g547 547. f546 g548 548. f547 g549 549. f548 g550 550. f549 g551 551. f550 g552 552. f551 g553 553. f552 g554 554. f553 g555 555. f554 g556 556. f555 g557 557. f556 g558 558. f557 g559 559. f558 g560 560. f559 g561 561. f560 g562 562. f561 g563 563. f562 g564 564. f563 g565 565. f564 g566 566. f565 g567 567. f566 g568 568. f567 g569 569. f568 g570 570. f569 g571 571. f570 g572 572. f571 g573 573. f572 g574 574. f573 g575 575. f574 g576 576. f575 g577 577. f576 g578

Նոր անձնագրերի եւ թղթադրամների սնունդը դասրաս են

Երեկ տեղի ունեցավ Հայաստանի փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանի մամուլի ասուլիսը, որի ժամանակ նա լրագրողներին ծանոթացրեց Գերմանիա եւ Ավստրիա կասարած այցելության ընթացքում իր ունեցած հանդիպումներին: Այցելության նպատակն էր, ինչպես հայտնեց փոխնախագահը, մոտիկից ծանոթանալ այդ երկրների հայկական համայնքներին եւ «Հայաստան» համագրային հիմնադրամի կազմակերպման աշխատանքներին, ինչպես նաեւ գործնական հանդիպումներ ունենալ Հայաստանի Հանրապետության նոր անձնագրերի եւ թղթադրամների տպագրությունը իրականացնող գերմանական ֆիրմայի ղեկավարության հետ:

Առաջին հանդիպումը տեղի ունեցավ Վիեննայում, որի հայկական համայնքը բնա սակավաթիվ է, բայց որոշակի աշխատանք է կատարում: Բոլոր հայկական կազմակերպությունների հետ հանդիպումների ժամանակ հաջողվեց ստեղծել «Հայաստան» համագրային հիմնադրամի Ավստրիայի սեղանակցական հանձնախումբ: Գերմանիայում, ըստ որս, Հարությունյանի, համայնքի վիճակն ավելի լուրջ էր, որովհետեւ գերմանական 25 հազար հայերն ապրում են ցրված, եւ փաստորեն որեւէ ընդհանուր կազմակերպություն չկա: Գործում են 16 առանձին միություններ: Բացի այդ, մեծ է Գերմանիայի մոտ 2 միլիոնանոց բուրժուական գաղութի ազդեցությունը: Այնուամենայնիվ հանդիպումների ընթացքում Գերմանիայում նույնպես հաջողվեց ստեղծել «Հայաստան» հիմնադրամի հանձնախումբ: Ասուլիսի ընթացքում փոխնախագահը լրագրողներին ներկայացրեց Հայաստանի նոր անձնագրերի եւ թղթադրամների տպագրությունը (որն ընդհանուր առմամբ արժե մոտ 4 միլիոն դոլար) համադաստիասում է միջազգային բոլոր

չափանիւշներին եւ իրականացվում է մի ֆիրմայի կողմից, որը տպագրել է 87 երկրների դրամ եւ մի քանի ասանյակ երկրների անձնագրեր: Անձնագրերը, որոնք երեք տարի են դիվանագիտական, սովորական եւ ժամանակավոր, նույնպես համադաստիասում են միջազգային չափանիւշներին: Առայժմ վճարվել է դրանց տպագրման գումարի միայն 20 տոկոսը, եւ երեք հաջողվի արագացնել ամբողջ գումարի վճարումը, առաջ, ըստ որս, Հարությունյանի, Հայաստանի քաղաքացիներն առեւն եկող սարվա սկզբին կունենան նոր անձնագրեր: Իսկ ինչ վերաբերում է նոր դրամանիւշներին, առաջ, ինչպես նաեւ փոխնախագահը, դրանց կիրառումը կախված է մի քանի բարդ հարցերից եւ հնարավոր կլինի իրականացնել միայն համադաստիասում դրամանիւշի դեղում:

Ինչպես հայտնի է, մոտ օրերս տեղի կունենա Ադրբեջանի նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյի դաստիարակման այցը Մոսկվա: Այցելության ժամանակ նախատեսվում է աստիճանաբար ընդլայնել ազգային վարչությանի ստանդարտները: Մակայն, նախաձեռնվել, քայլերն այդ ուղղությամբ կհամաձայնեցվեն Ռուսաստանի ֆինանսական մարմինների հետ: Խոսելով նախկին ԽՍՀՄ դարսերի խնդրի մասին, Ի. Ղամբարովը նշեց, թե «մենք չենք հրաժարվում վճարել, սակայն դրա հետ մեկտեղ հայաստանում ենք, որ իրավունք ունենք ստանալ նախկին ԽՍՀՄ ակտիվների մեր բաժինը»:

Էլչիբեյը եւ Էլցինը կասորագրեն «Ծավալում» համաձայնագիր

Ինչպես հայտնի է, մոտ օրերս տեղի կունենա Ադրբեջանի նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյի դաստիարակման այցը Մոսկվա: Այցելության ժամանակ նախատեսվում է աստիճանաբար ընդլայնել ազգային վարչությանի ստանդարտները: Մակայն, նախաձեռնվել, քայլերն այդ ուղղությամբ կհամաձայնեցվեն Ռուսաստանի ֆինանսական մարմինների հետ: Խոսելով նախկին ԽՍՀՄ դարսերի խնդրի մասին, Ի. Ղամբարովը նշեց, թե «մենք չենք հրաժարվում վճարել, սակայն դրա հետ մեկտեղ հայաստանում ենք, որ իրավունք ունենք ստանալ նախկին ԽՍՀՄ ակտիվների մեր բաժինը»:

«Պամյաս»ը ազգային-հայրենասիրական ճակատի աջ ուժերի ժողովի գլխավոր խնդիրն է մտակել «Ռուսաստանի փլուզումը կասեցնելու սրատեսիվ ծրագրի 7-ին Մոսկվայում կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց ճակատի նախագահ Դմիտրի Վասիլեյը: Նա կարծիքով, «երկրի ազգամիջյան եւ սենսական իրավիճակը հաստատուն թելադրում է աջ ուժերի համախմբման անհրաժեշտություն»:

«Միայն առուս քաղաքացի կարող է հասցնել հարուս Ռուսաստանը ներկա ողբալի վիճակին»: Դմիտրի Վասիլեյը սկզբունքային սարքերով միջնորդում կոմունիստների եւ ժողովրդավարների միջուկ, «սակայն այն, ինչ այժմ անում են ժողովրդավարները Ռուսաստանում, կոմունիստական բռնաճնջումը բարեփոխում է»: Նա հաստատեց այն հարողորհարությունը, թե «Պամյաս»ը իր կարգադրության ճակատի կազմակերպիչները պատրաստ են ստանալ նոր հարցեր: Մակայն ազգային հայրենասիրական ճակատի ղեկավարը հրաժարվեց հարողորհել նրանց թվակազմը, հայտարարելով, թե դա «ազմական գաղտնի է»:

Գործադրվեց միջոցառումը արխագների եւ վրացիների միջեւ

ԽՍՀՄ նախկին նախագահ Միխայիլ Գորբաչովը հայտարարեց, թե «դասրաս է առաջարկել իր մասնակցությունը Արխագայի հակամարտության քաղաքական կարգավորմանը»: Հոկտեմբերի 8-ին Մոսկվայում կայացած մամուլի ասուլիսում Մ. Գորբաչովն արտահայտեց ճգնաժամի ուժային լուծմանը դեմ: Նա կարծիքով, Վրաստանը կարող էր լինել ֆեդերատիվ տեսություն, եւ Արխագայի միանգամայն կրավարար «ֆեդերացիայի սուրբնեկ» կարգավիճակը: Մ. Գորբաչովի կարծիքով, երբ մոտ ժամանակներս Բ. Էլցինը, Է. Շևարդնաձեն եւ Վ. Արժինքան չկարգավորեն հակամարտությունը, առաջ «հնարավոր է կողմնակի անջատումը Ռուսաստանից»:

Վրաց-արխագական հակամարտություն

Մուխումում դասրասվում են դիմագրավել արխագների հնարավոր հարձակմանը

Վրացիների կողմից հսկվող Մուխում եւ Օչամչիրա արխագական քաղաքներում ուրբաթ օրվա զիւերը խաղաղ է անցել, հայտնեցին քաղաքների դասրասները: Միեւնույն ժամանակ Մուխումում գտնվող Պեխոտիցի գործը դասրասվում են դիմագրավել արխագների հնարավոր հարձակումը հյուսիսից: Փակված են քաղաքային բոլոր ճանապարհները:

Արխագական ուժերի քարտից հայտնում են, թե հոկտեմբերի 8-ին վրացական ուժերը գնդակոծել են Ներին եւ Վերին Էւերաների արխագական դիրքերը: Չոհվել են երկու արխագ աշխարհագրային եւ երկու տանիսար աղջիկներ: Հաջողվել է խփել երկու վրացական սանկ:

Գուդաուսայից հայտնում են, թե Լեսելիձեի եւ Գանթիպի մոտակայքի անտառների սանձան հետեւանով գերի են վերցվել 75 վրացիներ:

Վոլկոզոնով, Ռուսաստանի քաղաքականությունը Վրաստանի նկատմամբ չի փոխվել

Ռուսաստանի նախագահի ռազմական հարցերով խորհրդական Դմիտրի Վոլկոզոնովը հայտարարեց, թե Ռուսաստանի քաղաքականությունը Վրաստանի նկատմամբ չի փոխվել:

Թուրքիան հիմա էլ վրացիների եւ արխագների միջեւ

Վրաստանում Թուրքիայի դեսպան Պարոն Արալը հայտարարեց, թե իր երկիրը, հանրապետության ղեկավարության համաձայնության դեղում, դասրաս է խաղաղասիրական ջանքեր գործադրել Արխագայի իրավիճակի

կարգավորման ուղղությամբ: Լրագրողներին սված հարցազրույցի ժամանակ նա նշեց, թե միջազգային կազմակերպություններն ավելի արդյունավետ լինել է գործեն Արխագայում արյունահեղությունը դադարեցնելու համար: Լարաբարում իր «հաւատար» դերը կատարելով բուրբերի սիքը հիմա էլ վրացիների ու արխագների համար է «գավում»:

Լորովը նոր դասրոն ստացավ

Նախկին խորհրդային Հայաստանի կոմյուսի կենտրոնի նախկին երկրորդ քարտուղար Օլեգ Լորովը նճանակվել է Ռուսաստանի նախագահին կից փորձագետների խորհրդի նախագահ: Խորհուրդը գործելու է լայն բնագավառներում սիեզերի զարգացման հեռանկարներից մինչեւ կոնվերսիայի հարցերի, ծրագրերի մտակմամբ: Նոր արտասահմանի հայտնվելը դիտողները կարող են ոչ միայն Օլեգ Լորովի գործարար կազմակերպությունը, որը երկար ժամանակ, ինչպես Էլցինը, զբաղվել է շինարարությամբ, այլեւ Էլցինի հետ Սվերլովսկում համատեղ աշխատելու հետ:

«Ուսկան»ն ավարտվեց

Օգոստոսի 25-ից մինչեւ սեպտեմբերի 25-ը Ռուսաստանի անվանագրության եւ ներին գործերի նախարարությունների համատեղ ջանքերով անցկացվել է «Ուսկան» գործողությունը, որի ժամանակ առգրավվել է 42 հազար տնճա նավթ եւ նավթամթերք: Ինչպես հարողորհեցին անվանագրության նախարարության հասարակական կադերի կենտրոնում, առգրավված թեղ գնահատվում է 220 միլիոն ռուբլի: Նավթամթերքի «արտահանման» հիմնական ուղղություններն են Մերձբալթիկան, Վրաստանը, Մոլդովան, Ուկրաինան: «Ուսկան» գործողությունն անցկացվում է Ռուսաստանի սահմաններից դուրս սրատեսիվ կարելու հուճի եւ արտահանների հոսքը կանխելու նպատակով:

Շեւարդնաձեի օգսին 88,1 տոկոս

Վրաստանի ժողովրդագրության եւ հասարակագիտական հետազոտությունների ինստիտուտի կողմից հանրապետության 17 քաղաքներում անցկացրած հարցման սվայսներով, հարցման ենթարկվածների 80,9 տոկոսը կմասնակցի ընտրություններին, 4,2 տոկոսը ոչ: Էդուարդ Շեւարդնաձեի օգսին կվճարելի 83,1, դեմ 8,1 տոկոսը: 58,1 տոկոսը գտնում է որ խորհրդարանը լինել է հիմնականում կազմված լինի գիտական մասվորակառույցների կազմակերպություններից, 20,5 տոկոսը՝ սեղծագործական, 48,4 տոկոսը՝ կուսակցական գործիչներից, 13,2 տոկոսը՝ գործարար մարդկանցից, 12,7 տոկոսը՝ բանվորներից եւ գյուղացիներից:

«Արամ Խաչատրյան» Սեժ Համերգարան

68-ԲՂ ՀԱՄԵՐԳԱՐԱՆ
4485-4486 Հայք Թվական
Հայաստանի Հիլիարմոնիկ նվագախումբ
Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիճոր
ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ
Համերգաբեմի հովանավորն է Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միությունը

16 հոկտեմբեր
ՆՎԻՐՎՈՒՄ Է ՄԻՆԱՍ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԻ ՀԻՇԱՍԱԿԻՆ Թանու Միտրոցիկուս:
«Տարվա դժոխային եղանակները» Չորջ Գեւրգիս:
Կոնցերտ ջութակի եւ նվագախմբի համար, ֆա մաժոր (Արմեն Բարսիսյանյան)
Իգոր Ստրալինսկի:
«Պեչուկա»
Դիրիճոր՝ Լորիս Ճգնավորյան
Սվայցը՝ ժամը 19.30-ին:
Տոմսեր վճարվում են «Արամ Խաչատրյան» համերգարանի տոմսատեղում, ամեն օր ժամը 11-18-ը:

ԵՐԵՎԱՆԻՆՈՐԷՂԻԻ ԳՈՐԾՎՈՍԻ ՄԵՎՈՒՅԹԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՀՐԴՉԱՆ ԱՎՓԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

Սեղծերի 19-ին 25-րդ Թատրաբեմի բացում

Հոկտեմբեր 10

Ն. ԱԳԱԼՅԱՆ
Մղանության վկաները
(Պիես 2 գործողությամբ)

Հոկտեմբեր 11

Պ. ՍԵՎԱԿ
Անվերջ վերադարձ

Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար
ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ ԱՐՄԵՆ ԽԱՆՂԻԿՅԱՆ

Տոմսեր վճարվում են, ընդունվում են կողմնակի հայեր, տոմսատեղը բաց է ամեն օր ժամը 10-ից 19-ը
Հեռախոս՝ 52-47-23

Ներկայացումների սվայցը՝ ժամը 18-30-ին

Գործարար մարդկանց ձեռնարկություններին կազմակերպություններին եւ հաստատություններին

Առաջին անգամ Երևանում հնարավորություն է ստեղծվել ոչ կանխիկ (անհատների համար՝ խնայողություններից) եւ կանխիկ հաշիվներով կոնպակտ սկավառակներից սեռատարակներին եւ չայներիզների չայնագրություններ պատվիրել շուկայականց ցածր գներով:

Մեր ցանկում 500-ից ավելի անվանումներ կան, ներառյալ 1992 թ. ֆիլմեր: Պատվերները կատարվում են ինչպես դասվորապես, այնպես էլ կազմակերպություն կատարողի ժողովներին վրա: Բարձր որակը երաշխավորվում է:

Հեռ. 58.73.36, 58.71.70

PUBLISHET

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ «Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒ ԱՄԵՏԻԵԱՆ

Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՄԳԱՐԵԱՆ

Տնօրեն ՍԱՐԳՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

52.16.35 գլխ. խմբ.
58.18.41 խմբագիր
56.28.63 տնօրեն

Apple® Macintosh®
համակարգչային բարտածից
«Ազգ» թերթի